

בני דון

בני דון-יחייא

הוא עורך-דין. הוא סופר - המחזיק בשישה ספרים ועוד היד נטויה. הוא נוסע תכופות לחו"ל אבל רוכב בעיר על קטנוע. יש לו חוש הומור מיוחד, שעוזר לו לשרוד בעיסוקו, וניכר בסיפוריו. הוא כותל המזרח של החברה הגבוהה, כשצריך הסכם ממון או להבדיל גירושין. הוא נחשב לפרקליט המוביל בתחום דיני המשפחה. הוא ממש "עו"ד להיט"

מאת ירון לביא, צילום אסנת רום

שהוא כנראה יודע להשיג את הטוב ביותר בעבור הקליינטים. תשאלו את עורכי-הדין שעמדו מולו. בצד עיסוקיו כפרקליט וכסופר, יש לדון-יחייא מזה שנים גם פינת ייעוץ בקול ישראל, הוא מרבה להופיע בטלוויזיה, ומבוקש מאוד כמרצה. המשרד התל-אביבי שלו נחשב בעיני רבים למוביל, ולפיכך גם תעריפיו גבוהים למדי. הטיפול ההתחלתי הוא טיפול עשרת אלפים - דולר. ולא פחות מ-600 דולר נוספים לישיבה בבית משפט. דון-יחייא נשוי שלושים וארבע שנים לרחל היפה, אף היא עורכת-דין, העוסקת בתחום המסחרי ובגישור. לבני הזוג חמישה ילדים. הבכור, אורי בן 32, עוד עו"ד שעובד עם אביו, והקטנה בהם נועה בת עשר, ובין לבין דפי, יוני ודניאל. גם ששה נכדים להם.

אנשים מבטאים את שמו דון-יחייא ומשוכנעים שהוא ממוצא תימני, אבל הנכון הוא דון-יחייא, והוא בכלל ממוצא ליטאי-ייקי. הוא יליד תל-אביב, נצר למשפחה שקבלה את שמה עתק היומין בספרד, אבל השתכנזה לפני דורות. אביו, שבתאי דון-יחייא, היה העורך הראשי של עיתון 'הצופה' וחרב כנסת מטעם המפד"ל. אמו, לילי, 91, האמא האולטימטיבית לדבריו, נהנית עד היום מן הפריבילגיה להיות הקוראת ראשונה את הסיפורים שהוא כותב, ונהנית מהם אף יותר מאשר מהצלחתו המקצועית.

אהבתו של בני דון-יחייא לכתיבה אינה יודעת גבולות. הוא פירסם חמישה ספרים בתחום דיני האישות, ובאחרונה את הספר ההומוריסטי 'זוג משמיים'. כותרת המשנה של 'זוג משמיים' ארוכה, אבל שווה ציטוט: "שירים, סיפורים, בדיחות ואמרות - על נשים וגברים וצרות אחרות". בשירותו הצבאי הוא היה כתב צבאי, ואל תתנו לכיפה הסרוגה שעל קודקודו

כמה פעמים שמעתם את הקלישאה "לא צריך לדעת עם מי להתחתן, צריך לדעת ממי להתגרש"? מסתבר שלמשפט השחוק הזה שכחו להוסיף המשך שיספק עובדה לא פחות חשובה האומרת: "לא צריך לדעת עם מי להתחתן או ממי להתגרש, צריך להכיר את עורך-הדין הכי טוב בעיר". אחד מהם הוא עו"ד בני דון-יחייא. מקצוען שעוסק בדיני אישות, בסכסוכי מזונות, במאבקי רכוש, במריבות על החזקת ילדים, ובסכינאות בין יורשים. אבל - חרף הדימוי הלוחמני של העוסקים בתחום - יש לו נפש של סופר. ברגעי המנוחה הלא רבים שלו, הוא כותב סיפורים מין הז'אנר של סיפורי הפתעה, הקשורים - הפתעה - לזוגיות. הסיפורים קצרים, אולי כי כל דקה של עורך-דין עולה הרבה כסף.

דון-יחייא (58), אחרי יותר משלושים שנים במקצוע שנחשב לפופולרי כמעט כמו המקצוע של כותב שורות אלו (עיתונות), יושב על אוצר בלום של סיפורים מתיקי גירושין עסיסיים של כרישי הון מן האלפיון העליון, וסלבריטאים רבים, בהם דודו טופז, חנה לסלאו, גבי גזית, אודטה, שלווה בן-גל, יגאל תומרקין, מנשה קדישמן, אהרון ברנע וגרושתו עמליה ארגמן, יובל רבין, אביטל וקובי אוז, ח"כ דדי צוקר רות בר - זו מן "הקלטת הלוהטת" של ביבי נתניהו, ובאחרונה אתי אלון - האשה שמוטטה בנק. עוד יותר לאחרונה הוא עסוק בניהול עזבונו של ההומוריסטן הלאומי שלנו, אפרים קישון, שהיה ידיד קרוב שלו, ושאת צוואתו הוא עצמו כתב. לו רק רצה, יכול היה להיות עשיר גדול מכתבת ספר על הפרשיות בהן טיפל. אבל הוא לא יעשה זאת. השמות ידועים משום שהתפרסמו באמצעי התקשורת, אך כששואלים אותו על לקוחותיו הוא ממלא פיו עשן סיגר. הוא דיסקרטי, נעים הליכות, והצלחתו מעידה על כך

להטעות אתכם. הוא שופע הומור, יודע לדבר, יודע להקשיב, גם יודע לשתוק - אחרי הדרכה שעבר בהודו. והעצה הכי חשובה שהוא יכול לתת לכם בנוגע לגירושין - ובעצם גם לגבי נישואין - היא: "אל תהיו צודקים, תהיו חכמים".

דיני אישות ודיני עישון

- מה הסיבות העיקריות לגירושין, שמספרם גדל מדי שנה?

אנשים נהיו פחות סובלניים לשיגרת חיי הנישואין ורבים מדקלמים את המנטרה של "החיים קצרים, לא רוצים לחיות בשקרים. עדיף להתגרש ולנסות סיבוב שני. רוצים אושר עכשיו, אפילו על חשבון עושר עכשיו". סיבה מרכזית אחרת - המתירנות. הנורמות השתנו. יחסים מחוץ לנישואין נתפסים כמותרים, והמין הזמין מהווה זרז לפירוק התא המשפחתי. סיבה נוספת נוגעת לתמורה במעמד האשה: התחזקות הולכת וגוברת של מצבן הכלכלי, המקצועי, וההשכלתי של נשים, בצירוף המודעות הנשית הגוברת להגשמה עצמית, לעמידה על זכויות, ולשיוון במסגרת המשפחתית, גורמים לעלייה ניכרת בשיעור הגירושין שנים יוזמות.

יותר ויותר נשים סוברות, שגם אם יישארו לבד זה עדיף על בדידות עם בן-הזוג. עוד סיבה היא תוחלת החיים המתארכת. בגיל ששים יש מי שחושבים שאת עשרים-שלושים השנים האחרונות הם ירצו לחיות בחברה בן-זוג אחר. הקן התרוקן, לא פעם הוא הופך לקן קוקיה, וזה הזמן להתעופף ממנו.

וכמובן ישנה הסיבה

של מצוקה כלכלית שמביאה בני זוג ממורמרים להיפרד.

- שפע כלכלי תורם ליציבות הנישואין, או דווקא מביא להתפוררותם?

עשירים מתגרשים יותר. הפיתויים גדולים, והכסף מקל על השיקום מחדש. אבל, יש בעלי הון שבשל מעמדם הציבורי ממשיכים בזוגיות ריקה מתוכן, כדי להימנע מחשיפה תקשורתית העלולה לפגוע בביזנס.

סדר יומו של דון-יחייא נפתח בשעה שמונה בבוקר ומסתיים בשעת ערב מאוחרת. משרדו מהודר באיפוק, אבל מוצגות בו מאות בובות חתן-כלה, מכל העולם. זהו אוסף התחביב שלו. בניגוד למה שחשבתם, שהוא נוהג למשרדו במכונית יוקרתית, הוא מגיע אליו רכוב על קטנוע שאינו מנקר עיניים. כך הוא עוקף את הפקקים המעצבנים, כדי לסייע לבני-זוג להיחלץ מפקקי נישואין מעצבנים עוד יותר. "אני מנצל לא פעם את שעת הבוקר הרגועה כדי לשכנע לקוח שמי שמוותר, הוא הזוכה בסופו של דבר", הוא מסביר, "לעיתים אני מנסה לדבר על ליבו של לקוח לבדוק מחדש, שמא יש בכל זאת אפשרות לשקם את

הנישואין. זה מזכיר לי משהו שמתאים מאוד לאכסניה הזאת. אתה יודע שהשליש האחרון של הסיגר הוא הטוב ביותר? עכשיו תשאל למה?

- למה?

משום שהשמונים הארומטיים, שמעניקים לו את טעמו, "מתחתנים אלה עם אלה" בשפה של האפיפיולוגוס, וזה בא לידי הביטוי הטוב ביותר בחלק האחרון של הסיגר. ולענין הזוגיות: קורה שלאחר דרך תחתית רבת שנים, בני זוג מצליחים להתגבר על המכשולים. הם כאילו מתחתנים מחדש בגיל הביניים או לקראת זיקנה, ומשכילים ליהנות זה מחברתו של זה.

- יש גיל מסוים מבחינה סטטיסטית לגירושין?

הסטטיסטיקות משתנות עם שינוי מציאות החיים. מצד אחד צעירים חסרי מנוח - וכוח, ולפעמים גם מוח - שאחרי שנה-שנתיים כבר נגמרת להם הנשימה, ומצד שני נוצרה קבוצת סיכון חדשה - בני חמישים, ששים ויותר. כבר אמרנו שתוחלת החיים עלתה, ויש יותר ויותר המחליטים לנצל את חייהם כראוי. גם לעת זיקנה יש רבים שהם סנטימנטליים, ולא רק במשמעות של קשורים לכל סנט.

- האם זה נכון, שהכדורים להגברת האון מדרבנים גברים מתבגרים להתגרש? הדשא של השכנה נהיה כחול יותר?

כן. במקרים אחדים הבהירו לי אנשים מבוגרים למדי, קצת במבוכה, שאכן הידיעה שאחרי הגירושין הם יוכלו לחזור במרץ אחרי נשים צעירות מהם, הודות לגלולות האלו, היתה אחד הגורמים שהכריעו את הכף. בגיל כזה צריך להשאיר את הבית לאשת החוק, כפיצוי על אשת החיק. ואם גברים אלה צברו די אמצעים, אזי מהון לאון הדרך לאשה אחרת, קצרה. במלים אחרות, הדשא של השכנה לא רק ירוק יותר, אלא בעיקר ורוד יותר במערכות המאוחרות של החיים, לפני שהבמאי הגדול אומר קאט, ומוריד את המסך האחרון.

מבדיל בין קודש לחול

- יש "גירושין יפים" כפי שאומרים פה ושם זוגות שנפרדו, או שמדובר באשליה?

מי שלא הצליח בנישואיו, אין סיבה שיצליח בגירושיו. אבל יש לפעמים גירושין ידידותיים יחסית. הגירושין משאירים תמיד צלקות וגורמים כאב לשני הצדדים, או לפחות לאחד מהם. גירושין הם כישלון. כישלון במשימה לשמירה על הזוגיות לאורך שנים רבות, או כישלון בבחירת בן-הזוג.



אספן בובות חתן כלה, יותר מ-400 זוגות



עם הרעיה
רחל ואפרים
קישון בשוויץ

האחרון עם בתי בכל בילוי וחופשה איתה, כמו שאיפות אחדות מסיגר טוב לקראת סיומו.

- ואכן אנחנו בענין הסיגרים. ממתי אתה בענין?

נתחיל עם זה שאני לא מכור לסיגרים, אבל מאוד נהנה לעשן אותם. התחלתי לפני חמש או שש שנים, ומי שהכיר לי ואני מודה לו על כך הוא יעקב שקד (העורך הראשי של 'סיגאר' - י.ל.). שמע סיפור נחמד: אני ביקשתי לשמוע כמה שירים ששקד תירגם באופן יוצא דופן באיכותו מאנגלית. מדובר היה בשירי זוגיות שקרובים לעולמי. הוא ישב עם גביע קוניאק וסיגר, ואני על כוס קפה. ראיתי שהוא מתענג, וניחוח הסיגר הסב גם לי תחושה נעימה. אמרתי לו את זה. והוא ענה: "בין אמר לעשה - ת"ק פרסה", בחר והושיט לי סיגר מן ההיומידור שלו. התלבטתי.

שקד ציטט לי משר של הלורד בירון שהוא תירגם, "סיגר, טעמים בו / ורוקע ושקט / בשעת בין ערביים / כשמש נושקת / הוא כולו הנאה / ניחוחי כתמיד / הוא טוב בבדידות / והוא טוב עם ידיד." הוא הדגים לי איך אני צריך להדליק את הסיגר. הפעם לא היססתי. אחרי כמה שאיפות נאלצתי להסכים איתו במילותיו של היינה, "עת גברתי על היצר - נעים מאוד להיזכר. אך עת גבר עלי היצר - היה נעים הרבה יותר." מאז אני בפנים.

- מתי אתה הכי נהנה לעשן?

לא פעם כאשר אני מסיים תיק מייגע במשרדי מול בני-זוג ששלפו ציפורניים, נעצו שיניים, ניקרו זה לזו את העיניים - ולי הוציאו את הנשמה, השניים. אחרי שהם חותמים סוף סוף על הסכם גירושין, בא לי לחתום את ההפי-אנד הזה בסיגר טוב.

- האם אתה מעשן סיגר על בסיס יומי?

פעם פעמיים בשבוע, ובדרך כלל לא בבית, כי שם עלינו לשמש דוגמה חיובית לילדים. אני אוהב לעשן בחופשות, וכפי שכבר אמרתי כשאני כותב סיפורים. סיגר טוב בהחלט עוזר להצית את הדמיון ולהדליק את ההשראה.



עם דודו טופז בסין

גרש לי וגרוש לך

- איזה סיגרים אתה מעדיף?

הדוידוף חביב עלי. כך גם המונטהכריסטו והקוהיבה הקובאניים. יש לי במשרד היומידור פשוט, אבל מספק. שמע סיפור אגב כך.

דון-יחייא בהחלט בעד פשרות. הוא שומר מצוות, אבל ליברלי וסובלני. "יש כאלה שמגדירים את זה כדתי לייט, אני מעדיף את ההגדרה דתי מאוזן. הציונות הדתית שגתה בכך שהניפה רק דגל אחד, ארץ-ישראל השלמה. בסוף תפילת שמונה-עשרה, כשאומרים את הפסוק "עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל", נוהגים לפסוע פסיעות אחדות לאחור - ללמדך שמי שרוצה שלום, צריך לסגת קצת. כך עושים שלום לא רק עם שכנים לגבול, אלא גם עם השכן לחיים.

- כיוון שאנחנו בענין של החיים הטובים, ופחות רוצים להתעסק בגירושין ושאר עוכרי שמחות, מה זה האקשן הזה שעובר עליך. סופשבוע באילת, גיחה קטנה למשרד, ומפה טיסה לחו"ל. אתה בחופשה?

נסיעה לאילת, קפיצה לחו"ל - מבחוץ זה באמת נראה כאילו אני נוסע לנופש. אבל האמת שונה. לאילת נסעתי להרצות בהשתלמות של עורכי-דין. ובחו"ל, לאחר טיפול בסכסוך משמורת כואב ובינלאומי, אני אשב מדי יום שעות רבות אל המחשב ואכתוב סיפורים. אלה סיפורים המסתיימים בפואנטה או בפאנץ'-ליין על חיי נישואים וניסויים. כשאני מחוץ לגבולות ישראל אני אמנם מבדיל בין קודש לחו"ל, אבל מול נוף מעורר השראה, עם כוס קפה ביד אחת ומפעם לפעם סיגר ביד השניה, המוזה מגיעה הרבה יותר מהר.

- ואלה הם החיים הטובים מבחינתך?

בין אמר לעשה - ת"ק פרסה

כאן תפסת אותי בקלקלתי. כמו רבים מבני המין הגברי, החושבים בטעות שהם המין החזק, עיקר זמני מוקדש כמו אידיוט לעבודה. במחשבה שניה, תמחק את המילה כמו. בגילי ובמבט לאחור אני יודע שזו טעות. אין בי יצר הרע לטיסות במחלקה ראשונה, לבגדים ממותגים, או למכונית מפוארת, וכל חיי אני רוכב על קטנוע. אשתי נוהגת במכונית המשפחתית, כראוי לעידן האוטואמנציפציה של הנשים. סתאאם.

- מתי אתה מבלה עם הילדים, חוץ מאשר בבר-מצווה או בחתונה שלהם?

בשבתות, בחגים, בטילוי כחול-לבן, ולפעמים בחו"ל. לצערי רק בתנו הקטנה עוד מסכימה להתלוות אלינו. חזרנו איתה מסוף-שבוע, והקטנה הזאת - והיא תישאר הקטנה שלנו גם כשתהיה בת ארבעים - הכריזה בקול צלול, "יותר אני לא באה איתכם בשבתות. אני לא רוצה להפסיד את בני-עקיבא". דיברנו על גירושין בגיל מבוגר, של אנשים הזקוקים להתרגשות נוספת, הנכספים לעוד "שלוך" אחד של אהבה. אני מרגיש בזמן

עשרה טיפים למתגרשים ממשנתו של עו"ד בני דון-יחייא

1. לכל גט יש מחיר. כדי שהמחיר יהיה נמוך בעתיד, כדאי לשלם מחיר גבוה עכשיו, בויתורים אפשריים.

2. עדיפים גירושין בהסכמה על גירושין בהסלמה - גם אם הנתח שתקבלו, אולי, בתום מלחמת ההתשה, יהיה גדול יותר.

3. העצות הנ"ל יפות למקרה שכן או בת-הזוג ינהגו כמוכם. אבל אז, מה יש למהר להתגרש מפרטנר כל כך מוצלח?

4. התוו בפני עורך-הדין את מטרת הייצוג, גבולותיו, היקפו, ואת סגנון ההתדיינות. בחנו היטב וביסודיות את מי שעתיד לנהל פרק חשוב ולא קל בחיכם.

5. בררו מראש ובמדויק את השכר שתצטרכו לשלם לפרקליט, כדי שלא יהיה צמא דם ודמים. חתמו על הסכם שכר טרחה מפורט, שיהיה מובן לא רק לעורך-הדין.

6. פנייה מוקדמת ופזיזה לערכאה משפטית, מתוך פאניקה או עצה נמהרת, עלולה לדרדר את היחסים במקום בו אפשר אולי לאחות את הקרע או להתגרש בהסכמה.

7. שכחו את הדעות הקדומות, כאילו בית-הדין הרבני תמיד רע לנשים ותמיד טוב לגברים. יש לבדוק כל מקרה לגופו או לגופה.

8. אל תפסיקו את הדיאלוג עם בן-הזוג. שימרו על קשר דיבור גם בתוך ההתנצחות המרה ביותר, כדי שלא לשרוף ולהרוס את כל הגשרים.

9. כשם שחשוב לדבר, חשוב גם לשתוק כשצריך. ציתותים הם היום מצרך החודש, וכדאי לזכור שסוף מעשה בהקלטה תחילה.

10. חישבו על הנפש, ועשו הכל כדי לא לערב את הילדים ברפש. אם לא תעמדו בפיתוי, תשלמו מחיר כבד ברגשי אשם.

- אגב באלף?

הפעם כן, למרות שאתה צודק בשאלתך, כי מקרי גירושין רבים נגרמים בדרך עגב, ובכן, ייצגתי אשה בהליך גירושין. היא התלוננה שבעלה לא מתייחס אליה, לא משקיע, וכולי. הזמנתי את הבעל למשרדי כדי לשכנע אותו לסיים בהגיות ולהתחלק עם הלקוחה שלי שווה בשווה בכל הרכוש הרב. אתה יודע שעורכי-דין הגונים אומרים ללקוחות את המשפט הבא:

'אתם צריכים להתחלק ברכוש בשוויון מלא. חצי לכם וחצי לי. טוב זה היה בצחוק כמובן, אבל נחזור לסיפור. לפני בוא עישנתי סיגר קוהיבה. האיש קלט את הניחוח ואמר לי שהוא לא חושב שלאשתו מגיעה מחצית מההון שצבר, ושהוא מצפה ממני שאוריד אותה מהעץ. למחרת הגיע שליח עם חבילה. אני מוצא בתוכה תיבת עץ מהודרת עם עשרים וחמישה סיגרים מהמשוברים ביותר של קוהיבה. זו היתה תיבה של איזה שבעת אלפים שקל, שצורף לה כרטיס הביקור של אותו אדם.

הבטתי בחמדה בסיגרים המפתים, אבל במחשבה נוספת הבנתי שתיבת הסיגרים הזו עלולה להפוך לתיבת פנדורה. שיגרתי אותה מיד בחזרה לבעל. הדבר הבא שעשיתי היה לדווח ללקוחה שלי. היא הגיבה באיפוק האופייני לנשים מסויימות: העיפה מיד מהבית את כל מלאי הסיגרים הגדול של בעלה. היא סיפרה לי על כך בהנאה רבה, והוסיפה שהבעל החמדן והשחזן עבר על הענין בשתיקה. זו היתה כנראה "שתיקת הכבסים", מחשש שהיא תוציא את הכבסים החוצה. הוא הבין שעשה מעשה שלא יעשה. יש מקרים שהבעל לא מוכן להשקיע באישתו, אלא דווקא בעורך-הדין שלה.

- מה לגבי אלכוהול או יין?

"אני לא שותה אלכוהול בכלל. יינות שולחניים אני שותה מעת לעת ובעיקר מעט מעט, ובשבת, בקידוש.

- נסעת להודו ולסין עם חברך הקרוב דודו טופו.

הנסיעה עם טופו נועדה לנקות את הראש ולשוחח שיחות רעים. יש את דודו שצופי הטלוויזיה מכירים, ויש דודו אחר. איש עם תחושה מעמיקה, בעל ידע נרחב בתרבות, ובקי בתנ"ך. וכמובן מספר סיפורים בחסד. חלק מסיפורי, דרך אגב, הם באופן טבעי סיפורים בְּחֶשֶׁד.

- ועם ציפי שביט ובעלה אבישי דקל חרשתם את העולם.

ציפי ואבישי הם חברינו הקרובים והנסיעות איתם היו ביחד עם זוגתי. זו באמת חוויה מיוחדת לבלות איתם בחו"ל, ונסענו ביחד שוב ושוב ושוב. אין אשה מצחיקה כמו ציפי, שהיא גם חכמה כמו שד.

- תן לי לקינוח עוד סיפור שקשור לסיגרים.

הסיפור הוא על חובב סיגרים. באופן מוזר, הוא חיבב דווקא סיגרים ספוגים בטעמים, מהסוג שאפיסיונאדוס לא ייגעו בהם בדרך כלל. כדרכם של חלק מהמייסיונרים המכורים לדבר מסויים, לא שקט עד ששיכנע את חברו הטוב להתחיל לעשן סיגרים, וגם נתן לו כמה סיגרים משלו, עם ניחוח וניל. בערב אחד חשוך של יום אחד בהיר שבה אשתו הביתה, ועלה ממנה ניחוח הסיגר הזה. הבעל, שכבר קודם לכן עוררו בו חילופי המבטים בין החבר לאשתו חוסר נחת, חשד שמה אשתו הסתגרה, גם מלשון סיגר, עם החבר. הוא לא הסתיר ממנה את מחשבותיו. היא זכרה את המלצתו של אפרים קישון, "ברגע האמת בחיי הנישואין צריך לעשות את הדבר הנכון-לשקר!" היא הכחישה לחלוטין. אבל אין חכם כבעל עם נסיון. הוא שכר חוקר שהביא הוכחות, והיא, כדי למנוע ניחוח לא נעים, ויתרה על חלק ניכר ממה שהגיע לה. ככה זה, כשהבעל משוכנע שאין עשן בלי אש, ושוכר חוקר שמביא לו מימצאים - אש, הוא מצליח להוציא את האשה בלי קֶשׁ. 